

KLASA: UP/I-344-08/21-03/04

URBROJ: 376-08-22-17

Zagreb, 19. svibnja 2022.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 5., članka 18. i članka 20. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) u postupku podnositelja zahtjeva Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 protiv A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb, Vrtni put 1, radi smanjenja veleprodajne cijene pristupa svjetlovodnoj distribucijskoj mreži, na sjednici održanoj 19. svibnja 2022. Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti donijelo je

ODLUKU

Odbija se zahtjev za rješavanje spora Hrvatskog Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21, OIB: 81793146560 protiv A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb, Vrtni put 1, OIB: 29524210204 radi smanjenja veleprodajne cijene pristupa svjetlovodnoj distribucijskoj mreži.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 20. prosinca 2022. zahtjev Hrvatskog Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT) za rješavanje spora s A1 Hrvatska d.o.o., Zagreb, Vrtni put 1 (dalje: A1) radi smanjenja veleprodajne cijene pristupa svjetlovodnoj distribucijskoj mreži.

Navodi da A1 postavlja svoje veleprodajne cijene za pristup i korištenje svjetlovodnih distribucijskih mreža (dalje: SDM) na osobito visoku razinu, značajno veću od troška učinkovitog pružanja usluge pristupa i korištenja svjetlovodne niti od distribucijskog čvora do korisnika (dalje: FA usluga), čime se HT-u i ostalim alternativnim operatorima onemogućava pristup SDM mrežama u vlasništvu A1 i svjetlovodnim instalacijama u zgradama u obuhvatu objavljenih SDM-ova od A1, koje postupanje je osobito štetno za krajnje korisnike koji su spojeni na SDM mreže A1 jer su zbog nedostupnosti maloprodajnih ponuda od drugih operatora, osuđeni isključivo na ponudu A1, čime su uskraćeni za koristi koje donosi učinkovito tržišno natjecanje. Takvim postupanjem A1 krši odredbe Pravilnika o svjetlovodnim distribucijskim mrežama (NN 57/14, dalje: Pravilnik o SDM-u) prema kojima je investitor SDM-a dužan omogućiti veleprodajni pristup izgrađenoj SDM mreži drugim operatorima uz primjenu načela otvorenog pristupa kao i čl. 22. Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN 36/16, dalje: Pravilnik o pristupu EKI) prema kojem je operator zgrade obavezan omogućiti operatorima pristup svjetlovodnim instalacijama unutar zgrade na načelima nediskriminacije i jednakih uvjeta pristupa za sve operatore. Iako A1 redovito objavljuje namjere izgradnje svojih SDM-ova u kojima objavljuje i ponudu za veleprodajni pristup novoizgrađenoj SDM, čime se formalno-pravno zadovoljava uvjet otvorenog pristupa mreži, visoke cijene po kojima A1 nudi veleprodajni

pristup SDM-u onemogućuje alternativnim operatorima natjecanje na predmetnom tržištu. Stoga traži da se HT-u i ostalim alternativnim operatorima omogući učinkovito tržišno natjecanje s A1. A1 je do sada objavio ukupno 208 SDM obuhvata na području RH s ukupno iskazanim kapacitetom pokrivanja objavljenih mreža od 108.247 postojećih i planiranih subjekata na području obuhvata. A1 je u svim tim namjerama izgradnje SDM-ova objavio veleprodajnu ponudu za pristup SDM s naknadom za veleprodajnu FA uslugu u iznosu od 93,91 HRK (sa i bez svjetlovodnih instalacija u zgradi) te dodatnu jednokratnu naknadu za aktivaciju FA usluge u iznosu od 555 HRK, što je čak 96% veća cijena za FA uslugu sa uključenom svjetlovodnom vertikalom od HT-ove najviše moguće cijene (47,96 HRK), čak 126% većoj cijeni za FA uslugu bez uključene svjetlovodne vertikale od HT-ove najviše moguće cijene (41,51 HRK) te čak 190 % većem iznosu jednokratne naknade za uključenje FA usluge za novog korisnika od HT-ove cijene (190,82 HRK), koje cijene su HT-u određene odlukom HAKOM-a primjenom BU-LRIC metodologije, temeljem provedenog izračuna troška FA usluge koji predstavlja trošak učinkovitog pružanja FA u RH od strane hipotetski učinkovitog operatora, zbog čega smatra da istu metodologiju treba primijeniti na sve operatore koji grade SDM. Dodatno smatra da su definiranjem jedinstvene mjesečne naknade za FA na način da se ista odnosi na stambene zgrade sa i bez svjetlovodne vertikale, potencijalni operatori korisnici dovedeni u situaciju da u slučaju najma optičkih niti u stambenim zgradama u kojima je netko drugi vlasnik svjetlovodne vertikale, a ne A1, imaju dodatne troškove za najam vertikale unatoč tome što A1 već naplaćuje FA kroz jedinstvenu mjesečnu naknadu. Traži donošenje rješenja kojim se utvrđuje da je A1 postavljenim cijenama onemogućio pristup i zajedničko korištenje SDM te svjetlovodnih instalacija u zgradama u obuhvatu tih SDM-a te da se smanji veleprodajna cijena na iznos od 47,96 HRK mjesečno uključujući svjetlovodnu instalaciju u zgradi, 41,51 HRK mjesečno bez uključene svjetlovodne instalacije u zgradi te 190,82 HRK jednokratno.

A1 u očitovanju od 10. siječnja 2022. navodi da u članku 22. Pravilnika o pristupu EKI nije određena metodologija određivanja cijena pristupa SDM-u pa se iznos predmetne cijene, koja se jednako primjenjuje na sve operatore, ne može okarakterizirati kao kršenje navedene odredbe. Navodi da A1 nije niti propisom niti odlukom HAKOM-a određena troškovna usmjerenost veleprodajnih cijena pristupa SDM-u, za razliku od HT-a koji je operator sa značajnom tržišnom snagom (dalje: SMP) na predmetnom tržištu te mu je određena regulatorna obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva, temeljem koje mu je određen maksimalni iznos veleprodajnih cijena na temelju pripadajućih troškova, odnosno primjenjujući pravilo troškovne usmjerenosti na temelju BU-LRIC metodologije. Stoga HT pokušava navedenu regulatornu obvezu neutemeljeno nametnuti i A1, bez prethodnog provođenja odgovarajuće analize tržišta i eventualnog određivanja statusa SMP. Kako HAKOM nije utvrdio da A1 ima status SMP operatora to je nesporno da mu se ne može odrediti bilo koja regulatorna obveza pa tako ni regulatorna obveza nadzora cijena. Odredbe Pravilnika o pristupu EKI i Pravilnika o SDM-u na koje HT ukazuje, ne propisuju nikakvu obvezu u pogledu troškovne usmjerenosti cijena niti reciprocitet cijena u odnosu na regulirane cijene HT-a, već se to određuje čl. 58. ZEK-a koji propisuje način određivanja SMP operatora i regulatornih obveza. HT ni jednom nije zatražio pristup na niti jednom SDM-u niti je ikada prigovarao na cijenu pristupa. Navodi da se u konkretnom slučaju radi o regulatornom sporu između HT-a i A1 pa HT ne može navoditi što je prihvatljivo za druge operatore. Predlaže odbiti zahtjev HT-a. Podredno, predlaže prekid ovog postupka dok se kao prethodno pitanje ne riješi pitanje osnovanosti određivanja cijena i metodologije za određivanje veleprodajne cijene pristupa SDM-u za sve operatore koji nemaju status SMP operatora. Pri tome, ukoliko bi se odredila metodologija koja bi se temeljila na pripadajućim troškovima, treba voditi računa da za razliku od HT-a, alternativni operatori nemaju na raspolaganju postojeću (bakrenu) infrastrukturu koja bi se mogla iskoristiti za polaganje svjetlovodnih kabela, već navedenu infrastrukturu ili nanovo grade ili unajmljuju od infrastrukturnih operatora, zbog čega nije

moгуće direktno primijeniti rezultate iz BU-LRIC troškovnog modela na sve operatore jer su troškovi navedene infrastrukture prilagođeni u modelu na način da se ne računaju troškovi amortizirane imovine HT-a koja se još uvijek koristi. Dakle, rezultate navedenog troškovnog modela moguće je primijeniti isključivo na HT, dok je za određivanje veleprodajnih cijena ostalih operatora potrebno na odgovarajući način prilagoditi predmetni troškovni model ili odrediti neku sasvim drugu metodologiju.

Usmena rasprava je održana 4. ožujka 2022. Na raspravi je A1 naveo kako je spreman spustiti veleprodajnu cijenu te da će uskoro objaviti komercijalnu ponudu za pristup svojoj SDM pod komercijalnim uvjetima o čemu će obavijestiti HAKOM. A1 je bio spreman pregovarati s HT-om oko uvjeta korištenja SDM, međutim HT mu je ostavio prekratak rok od 8 dana nakon čega je pokrenuo spor pred HAKOM-om. HT je naveo kako je A1 odugovlačio pregovore o cijeni i izbjegavao prvotno dati ponudu, a onda i jasno komunicirao da nije spreman spustiti veleprodajnu cijenu.

U očitovanju od 4. ožujka 2022. HT navodi da je Pravilnikom o SDM-u propisan način gradnje SDM-a kao otvorene mreže koja omogućuje pristup i zajedničko korištenje svih operatora usluga, kako bi se smanjili troškovi i izbjeglo nepotrebno multipliciranje mreža. Navedeno se primjenjuje na sve operatore usluga i nije vezano samo uz SMP operatore. Članak 8. stavak 1. i 3. točka j. Pravilnika o SDM propisuje da je investitor koji planira postavljanje SDM na određenom području obvezan objaviti svoju namjeru o postavljanju najmanje 60 dana prije početka postavljanja. Ta namjera, između ostalog, mora sadržavati ponudu, uključujući i cijenu pristupa distribucijskom čvoru, uz primjenu načela nediskriminacije, otvorenog pristupa uz jednake uvjete. Unatoč tome, A1 određuje cijene pristupa distribucijskim čvorovima na izrazito visokoj razini, koja drugim operatorima ne omogućuje prihvaćanje ponude, čime se dovodi do toga da se SDM u praksi realizira kao zatvorena mreža koja ne omogućuje pristup i zajedničko korištenje svih operatora usluga, čime se povećavaju troškovi i pridonosi nepotrebnom multipliciranju mreža. Stoga HT smatra da bi odredbu Pravilnika o SDM o obvezi određivanja cijene pristupa distribucijskom čvoru trebalo tumačiti kao odredbu o obvezi određivanja razumne cijene pristupa. Poziva se na čl. 5. st.2. ZEK-a, čl. 61. st. 3. Europskog zakonika o elektroničkim komunikacijama koji daje izričitu ovlast regulatoru odrediti dodatna pravila raspodjele troškova simetričnog pristupa mreži. Smatra da BU-LRIC metodologija koja je primijenjena na izračun veleprodajne cijene HT-a za FA uslugu, može biti primijenjena i na definiranje cijene pristupa SDM mreži A1, sukladno čl. 8. st. 3 točki j. Pravilnika o SDM-u. BU-LRIC model se temelji na procjeni troška koji bi hipotetski učinkovit operator snosio pri izgradnji moderne i učinkovite optičke mreže, na što je nadodan razuman povrat na ulaganja, a njegove je parametre odredio sam HAKOM. Smatra da bi upravo određivanje te metodologije omogućilo postavljanje cijene pristupa A1 SDM-ovima na razumnu razinu te da ne postoji primjereniji i razumniji benchmark za određivanje razumne cijene od HAKOM-ovog BU-LRIC izračuna veleprodajne cijene HT-a za FA uslugu. Navodi da BU-LRIC troškovni model ne određuje troškove HT-ove mreže nego se troškovi određuju za hipotetskog efikasnog operatora koji gradi modernu učinkovitu mrežu, zbog čega se isti može primijeniti i na A1 uz pretpostavku da kao i HT gradi modernu učinkovitu mrežu. Istina je da je HAKOM kao ulazne podatke koristio određene podatke koje je dostavio HT, međutim, HAKOM je prije samog korištenja HT-ovih ulaznih podataka izvršio analizu istih te određeni podaci nisu korišteni u modelu s obzirom da se smatralo kako ne predstavljaju ulazne podatke hipotetski efikasnog operatora (podatak o iskorištenju pristupne optičke mreže). Smatra da parametar iskorištenosti pristupne optičke mreže na jednak način treba biti primijenjen i za određivanje cijene A1.

U očitovanju od 21. ožujka 2022. A1 navodi da HT pogrešno izjednačava pojam razumne cijene i troškovno usmjerene cijene. Smatra pogrešnim tumačenje da razumna cijena može biti samo ona koja je određena na temelju BU-LRIC troškovnog modela i to isključivo onog koji je HAKOM odredio za potrebe određivanja veleprodajnih cijena HT-a. Kod definiranja ulaznih podataka za predmetni troškovni model, HAKOM je prvenstveno koristio podatke dostavljene od strane HT-a, stoga su i rezultati u najvećoj mjeri primjenjivi na veleprodajne usluge HT-a, dok bi za primjenu u odnosu na druge operatore, metodologija zahtijevala određene prilagodbe. Smatra da je zahtjev HT-a za izjednačavanjem iznosa mjesečne naknade za najam niti za uslugu koje pruža A1 s iznosom naknade koja je odlukom HAKOM-a određena HT-u neutemeljen.

Dana 17. ožujka 2022. A1 je objavio Veleprodajnu ponudu A1 Hrvatska d.o.o. za usluge na svjetlovodnoj pristupnoj nepokretnoj mreži (dalje: Veleprodajna ponuda) koja definira tehničke i komercijalne uvjete pružanja usluge najma niti. U poglavlju 8. (Cjenik) smanjena je mjesečna naknada za najam niti te iznosi 55,00 HRK (Tablica 10) te jednokratna aktivacijska naknada koja iznosi 150,00 HRK (Tablica 9).

HT u očitovanju od 6. travnja 2022. ponavlja kako je definiranje troškovno usmjerene cijene za uslugu najma niti u SDM A1 jedini način za ostvarenje regulatornih načela i ciljeva simetrične regulacije optike u RH, a kako je HAKOM već uložio značajan trud i napor radi izrade BU LRIC troškovnog modela za svjetlovodne pristupne mreže u RH, da je taj model spreman i da se već koristi za definiranje veleprodajnih cijena za pristup distribucijskom čvoru jednog investitora u RH, nema prikladnije, logičnije i razumnije metodologije od one temeljem koje su izračunate HT-ove cijene. Nastavno na novo objavljene cijene za najam niti u mreži A1, HT ističe kako A1 nije ponudio obrazloženje tog novog iznosa niti je potvrdio da i uz takav iznos veleprodajne cijene operatori korisnici neće biti prisiljeni plaćati više od troška pružanja usluga. Bez detaljnog obrazloženja novo predloženih cijena koje bi pokazalo je li taj iznos definiran na razini pripadajućeg troška ili ne, nije moguće zaključiti je li cijena razumna ili ne, osobito imajući na umu da je predložena cijena znatno viša od HT-ove FA cijene. Ako bi se ovakvo određivanje cijena dopustilo investitoru, to bi otvorilo mogućnost da neki drugi investitori također proizvoljno definiraju cijene za iste usluge temeljene na istim mrežama 30, 50 i više % iznad troškovno orijentiranih cijena koje je HAKOM odredio HT-u. HT ne nalazi opravdanje ni za tvrdnju A1 kako bi BU LRIC izračun trebalo dodatno prilagoditi u svrhu njegove primjene na izračun cijene za najam niti u A1 SDM jer isti ne određuje troškove HT-ove mreže nego se troškovi određuju za hipotetskog efikasnog operatora koji iznova gradi modernu učinkovitu mrežu. Dodatno, HAKOM je za potrebe troškovnog izračuna modelirao hipotetski učinkovitog operatora na način da pokrivanje njegove SDM u sub-urbanim područjima iznosi čak 51%, što znači da više od 50% ukupno uključenog troška otpada na područja RH sa nešto većim troškom izgradnje optike, a u kojim područjima investira A1. Stoga smatra da BU LRIC već sada uključuje zadovoljavajući omjer urbanih i sub-urbanih područja time odražavajući strategiju učinkovitog hipotetskog investitora u optiku (pa tako i A1).

A1 se u očitovanju od 19. travnja 2022. protivi bilo kakvom proširenju obveza A1, koje nisu propisane odredbama ZEK-a ili Pravilnika o SDM-u jer će u suprotnom, navedeno dovesti do toga da HT može tražiti recipročno određivanje obveza koje su mu određene u postupku analize mjerodavnog tržišta na sve druge operatore pa čak i one koji nemaju status SMP. U odnosu na navode HT-a o nužnosti simetrične regulacije pristupa optičkim distribucijskim mrežama, ponavlja da odredbe Pravilnika o SDM ne propisuju način određivanja cijena već samo obvezuju investitora na njihovu objavu. S obzirom na novo objavljene cijene mjesečne naknade za najam niti i jednokratne aktivacijske naknade, predlaže odbiti zahtjev HT-a.

Nakon provedenog dokaznog postupka HAKOM je utvrdio da zahtjev nije osnovan.

Odredbom članka 3. Pravilnika o EKI propisana je obveza infrastrukturnog operatora omogućiti operatoru korisniku, uz naknadu i na temelju sklopljenog ugovora, pristup i zajedničko korištenje svoje elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (dalje: EKI), ako su ispunjeni uvjeti pristupa i zajedničkog korištenja propisani Pravilnikom. Pristup i zajedničko korištenje EKI, infrastrukturni operator obvezan je omogućiti rukovodeći se načelom nediskriminacije i jednakih uvjeta pristupa za sve operatore. Ako je pristup i zajedničko korištenje onemogućeno od strane infrastrukturnog operatora ili ako postoji spor između infrastrukturnog operatora i operatora korisnika u vezi ugovaranja pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, ili plaćanja naknade za pristup i zajedničko korištenje, operatori mogu pokrenuti spor pred HAKOM-om.

Temeljem članka 4. stavka 1. Pravilnika o SDM-u svjetlovodna distribucijska mreža planira se kao jedinstvena mreža u skladu s načelima otvorenog pristupa i zajedničkog korištenja, a temeljem članka 8. st. 3. toč. j istog Pravilnika, ponuda mora sadržavati cijenu pristupa distribucijskom čvoru, uz primjenu načela nediskriminacije, otvorenog pristupa uz jednake uvjete. Dakle, Pravilnikom o SDM propisana je gradnja SDM-a koja omogućuje otvoreni pristup i zajedničko korištenje svih operatora usluga, kako bi se smanjili troškovi i izbjeglo nepotrebno multipliciranje mreža u završnom segmentu SDM-a. Načelo otvorenog pristupa mreži znači da drugi operatori mogu pristupiti mreži na način da veleprodajni pristup ostvaruju bez gubitaka.

HAKOM je u ovom postupku utvrđivao je li A1 postavljenim cijenama omogućio otvoreni pristup i zajedničko korištenje SDM-a HT-u i drugim potencijalnim operatorima korisnicima, kao i osnovanost zahtjeva HT-a da cijena bude određena primjenom BU-LRIC metodologije koja je primijenjena na izračun veleprodajne cijene HT-a za FA uslugu, odnosno da se veleprodajna cijena smanji na iznos od 47,96 HRK mjesečno uključujući svjetlovodnu instalaciju u zgradi, 41,51 HRK mjesečno bez uključene svjetlovodne instalacije u zgradi te 190,82 HRK jednokratno.

Prema tvrdnji HT-a, cijena je postavljena na osobito visoku razinu, značajno veću od troška učinkovitog pružanja usluge pristupa i korištenja svjetlovodne niti od distribucijskog čvora do korisnika (dalje: FA usluga), čime se HT-u i ostalim alternativnim operatorima onemogućava pristup SDM-u u vlasništvu A1 i svjetlovodnim instalacijama u zgradama. HT smatra da time A1 drugim operatorima ne omogućuje prihvaćanje ponude, čime se dovodi do toga da se SDM u praksi realizira kao zatvorena mreža koja ne omogućuje pristup i zajedničko korištenje čime se povećavaju troškovi i pridonosi nepotrebnom multipliciranju mreža. Također upućuje na problem da A1 uz visoke veleprodajne cijene za FA istovremeno nudi osobito niske maloprodajne cijene na vlastitoj SDM, što bilo kojem alternativnom operatoru onemogućava konkurirati A1 na njegovoj SDM mreži. Dodatno, HT tvrdi da se definiranjem jedinstvene mjesečne naknade za FA na način da se ista odnosi na stambene zgrade sa i bez svjetlovodne vertikale, operatorima korisnicima dodatno povećavaju troškovi jer u slučaju stambenih zgrada u kojima je netko drugi vlasnik svjetlovodne vertikale, a ne A1, operatori korisnici moraju dodatno plaćati troškove za najam vertikale unatoč tome što A1 već naplaćuje FA kroz jedinstvenu mjesečnu naknadu.

U početku pokretanja ovog postupka, cijena pristupa SDM A1 iznosila je: mjesečnu naknadu za korištenje svjetlovodne niti od distribucijskog čvora (dalje: DČ) do korisnika u iznosu od 93,91 HRK (sa i bez uključenog dijela instalacija u zgradi i neovisno o vrsti objekta), mjesečnu naknadu za najam

kućne instalacije i naknadu za najam prostora u DČ za smještaj pasivne opreme u iznosu od 57,29 HRK i jednokratnu naknadu za aktivaciju svjetlovodne niti od DČ do korisnika u iznosu od 555 HRK. Tijekom trajanja ovog postupka A1 je objavio novu Veleprodajnu ponudu A1 Hrvatska d.o.o. za usluge na svjetlovodnoj pristupnoj nepokretnoj mreži, s primjenom od 17. ožujka 2022. (dalje: Veleprodajna ponuda).

Izvršen je uvid u Veleprodajnu ponudu, kao i u elektroničke poruke razmijenjene između A1 i HT-a u razdoblju od 21. listopada 2021. do 25. studenog 2021., u svrhu pregovora o uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja SDM A1.

Veleprodajna ponuda definira tehničke i komercijalne uvjete pružanja usluge najma niti. U poglavlju 8. (Cjenik) navedena je mjesečna naknada za najam niti u iznosu od 55,00 HRK sa svjetlovodnom instalacijom u zgradi te u slučaju kada je usluga realizirana za korisnika u višestambenoj zgradi u kojoj A1 nije odgovoran za svjetlovodnu instalaciju unutar zgrade, naknada je umanjena za 6 HRK (Tablica 10). Jednokratna aktivacijska naknada iznosi 150,00 HRK (Tablica 9).

U odnosu na zahtjev HT-a da cijene budu postavljene na iznose koje je HAKOM odredio HT-u primjenom BU-LRIC metodologije, utvrđeno je da zahtjev nije osnovan iz razloga kako slijedi.

Gore citiranim odredbama propisano je da cijena pristupa SDM-u mora biti postavljena uz primjenu načela nediskriminacije i otvorenog pristupa uz jednake uvjete, dok nije propisana metodologija određivanja cijena.

HT je djelomično u pravu kad tvrdi da je u BU-LRIC+ modelu vrsta modeliranog operatora hipotetski učinkovit operator koji gradi modernu učinkovitu mrežu. Međutim, bitno je istaknuti da je u izradi BU-LRIC+ modela primijenjeno načelo¹ da hipotetski učinkovit operator u modelu ima slične karakteristike kao HT. Navedeno znači da su u modelu uzete u obzir sličnosti hipotetskog operatora s HT-om i to u pogledu parametara i ulaznih podataka koji imaju značajan utjecaj na rezultate troškovnog modela (npr. pokrivanje, potražnja, količina širokopojasnog prometa, jedinični troškovi mrežnih resursa, ne-mrežni troškovi, potpuno amortizirana imovina, topologija mreže, mrežne tehnologije koje su uzete u obzir). Drugim riječima, rezultati BU-LRIC+ modela dobiveni su, između ostalog, na temelju ulaznih podataka koji su specifični samo za HT i kao takvi su utjecali na konačne rezultate. Stoga nije moguće prihvatiti HT-ov zahtjev da se na sve operatore koji grade svjetlovodne mreže, pa tako i na A1, primjenjuje cijena pristupa određena HT-u.

Nadalje, u odnosu na navod HT-a da A1 za novo objavljene cijene nije ponudio obrazloženje tog novog iznosa niti je potvrdio da i uz takav iznos veleprodajne cijene operatori korisnici neće biti prisiljeni plaćati više od troška pružanja usluga, HAKOM napominje da gore citiranim odredbama nije propisana metodologija određivanja cijena, pa tako ni obveza da bi operatori koji nisu proglašeni operatorima sa značajnom tržišnom snagom (dalje: SMP) morali imati troškovno usmjerene cijene. Za ostvarenje načela nediskriminacije i otvorenog pristupa mreži uz jednake uvjete, troškovna usmjerenost cijene može biti jedan od kriterija određivanja cijene, međutim, HAKOM smatra da to nikako nije jedini kriterij, a svakako se ne može prihvatiti prijedlog HT-a da se troškovno usmjerena

¹ Sukladno metodološkim načelima iz poglavlja 4.1. dokumenta „*Određivanje cijena veleprodajnih usluga na tržištu veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji (M3a)*“, koji je sastavni dio Odluke o određivanju cijena veleprodajnih usluga na tržištu veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji (M3a) (KLASA: UP/I-344-01/20-05/04, URBROJ: 376-05-1-21-27) od 25. veljače 2021., a kojom je na temelju rezultata BU-LRIC+ troškovnog modela određena veleprodajna mjesečna naknada FA PON usluge HT-a

cijena određena HT-u automatski smatra jedinom mogućom cijenom koja omogućuje nediskriminaciju i otvoreni pristup mreži i za druge operatore koji nisu SMP operatori.

Kada bi se u konkretnom slučaju primijenila metodologija troškovno usmjerene cijene operatorima koji nisu SMP operatori, prije utvrđivanja takve cijene bilo bi potrebno definirati metodološka načela te ih primijeniti u izradi posebnog troškovnog modela koji bi uzimao u obzir specifičnosti operatora koji nisu SMP operatori. To znači da bi tako određena troškovno usmjerena cijena mogla biti i viša i niža od trenutno utvrđene cijene koju je obvezan primjenjivati HT kao SMP operator. Stoga je HAKOM mišljenja da se kod utvrđivanja cijene koja omogućuje otvoreni pristup mreži, ne može primijeniti simetrična regulacija pristupa SDM već je potrebno voditi se drugim kriterijima.

S obzirom da rezultati HAKOM-ovog BU-LRIC+ modela nisu izravno primjenjivi na određivanje troškovno usmjerenih cijena operatora koji nisu SMP operatori, da je visok trošak izrade novog troškovnog modela za mreže operatora koji nisu SMP te da ne postoji pravna osnova da bi samo primjena metodologije troškovno usmjerene cijene omogućavala otvoreni pristup mreži, HAKOM je prilikom provjere cijena koje primjenjuje A1 temeljem Veleprodajne ponude uzeo u obzir cijene sličnih ili istih veleprodajnih usluga koje primjenjuju operatori koji nisu SMP operatori. Pri tome su u obzir uzeti operatori koji pružaju isključivo veleprodajne usluge pristupa, a ne i maloprodajne usluge, zbog kojih bi visokim veleprodajnim cijenama pristupa onemogućili korištenje ove usluge konkurentima.

HAKOM je kao usporedive uzeo cijene usluge izdvojene niti koja je po značajkama istovjetna usluzi pristupa SDM-u, a koje na komercijalnoj osnovi pružaju operatori koji nisu SMP i to: Infrastruktura i Zagrebački digitalni grad. Navedene cijene se kreću u rasponu od 50 do 60 HRK/mjesečno, pri čemu je bitna činjenica da se usluge po navedenim cijenama uistinu koriste, što proizlazi iz podataka koje su ti operatori dostavili HAKOM-u. Dakle, cijene su postavljene na razinu kojom se ne isključuju konkurenti s tržišta već se omogućuje otvoreni pristup mreži.

S obzirom da su cijene koje je odredio A1, a to su: mjesečna naknada za najam niti u iznosu od 55,00 HRK sa svjetlovodnom instalacijom u zgradi te u iznosu od 49,00 HRK u slučaju kada je usluga realizirana za korisnika u višestambenoj zgradi u kojoj A1 nije odgovoran za svjetlovodnu instalaciju unutar zgrade, unutar raspona cijena koje naplaćuju usporedivi operatori, HAKOM je utvrdio da je predmetna cijena pristupa SDM-u u skladu s propisanim u članku 3. Pravilnika o EKI i članku 8. stavku 3. toč. j Pravilnika o SDM te da omogućuje otvoreni pristup. Dodatno, postavljajući dvije cijene za najam niti sa svjetlovodnom instalacijom u zgradi i bez nje, A1 je prihvatio logiku HT-a da operatori korisnici za najam svjetlovodne vertikale u zgradi koja je u vlasništvu nekog drugog a ne A1, imaju dodatne troškove, zbog čega je ovu naknadu dodatno umanjio za iznos od 6 kuna. Jednokratna aktivacijska naknada koju je A1 odredio u iznosu od 150,00 HRK manja je od iznosa naknade koju je u zahtjevu postavio HT.

Imajući u vidu sve navedeno, odlučeno je kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove odluke žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka istog.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb, UP- osobnom dostavom
2. A1 Hrvatska d.o.o., Vrtni put 1, 10000 Zagreb, UP- osobnom dostavom
3. U spis